

SVJETSKI DAN ŠTEDNJE

Ekonomski škola, Konjic
oktobra, 2022. god.

Povodom obilježavanja Svjetskog dana štednje (31.oktobra), učenici trećih razreda naše škole aktivno su se uključili u realizaciju projekta koji se tiče ovog datuma. Vrijedno su radili na prikupljanju informacija o štednji, aktivno sudjelovali u provođenju ankete na temu štednje, te na kreiranju ove prezentacije.

Historijat

- U Milanu je od 26. do 31. oktobra 1924. godine održan Prvi međunarodni kongres štedioničara, tokom kojeg su predstavnici mnogih svjetskih štednih ustanova pokušali pronaći izlaz iz ekonomske krize prouzrokovane Prvim svjetskim ratom (Veliki rat).
- Sudionici kongresa usuglasili su se da je štednja prijeko potrebna za razvoj čovječanstva, te je ustanovljen i **Svjetski dan štednje** kao prilog borbi protiv rasipništva.
- Tu je odluku donijelo 350 predstavnika oko 100 miliona štediša iz 27 država svijeta, čime je istovremeno započeto i razdoblje promišljanja o potrebi očuvanja postojećih resursa i promjeni načina njihove upotrebe.

Prvi međunarodni kongres štedioničara Milano 1924.

Svjetski dan štednje obilježava se 31. oktobra kao sjećanje na Prvi međunarodni kongres štedioničara održan na taj dan 1924. godine u Milanu u historijskom središtu banke *Cassa di Risparmio delle Province Lombarde*. Tada su se sastali predstavnici svjetskih štednih ustanova želeći pronaći izlaz iz ekonomske krize koju je prouzrokovao Prvi svjetski rat.

- Profesor *Filippo Ravizza*, koji je kasnije bio i direktor Instituta za međunarodne štedionice, zadnji dan spomenutog kongresa proglasio je Svjetskim danom štednje koji je posvećen jačanju svijesti javnosti o važnosti štednje za savremenu ekonomiju i lične potrebe svakog pojedinca.
- Prvi predsjednik Instituta bio je *Marquis Capitani d'Arzago*.

Profesor *Filippo Ravizza*,

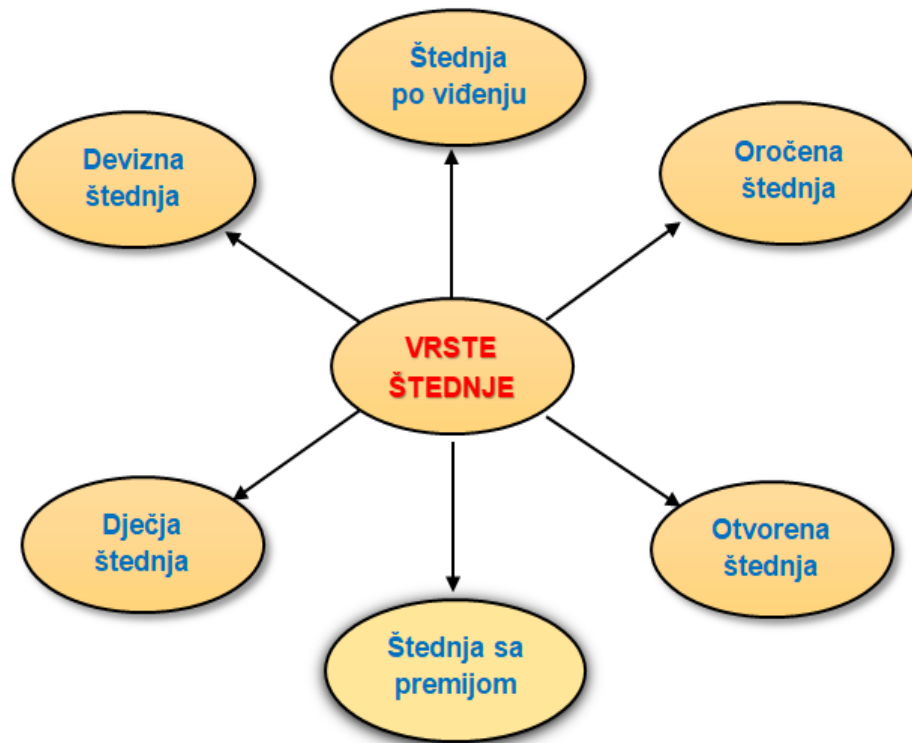

Marquis Capitani d'Arzago.

ZANIMLJIVOST

- Svjetski dan štednje bio je najpopularniji u razdoblju od 1955. do 1970. godine, jer se tada intenzivnije slavio širom svijeta. U nekim zemljama tradicija obilježavanja Svjetskog dana štedje je zanemarena, a neke zemlje ovaj dan obilježavaju dan prije zvaničnog datuma.

VRSTE ŠTEDNJE

- **Štednja po viđenju ili a vista štednja** je najjednostavniji oblik štednje i namijenjen je štedišama koji žele uštedjeti novac, na način da su im sredstva na računu dostupna u svakom trenutku.

Ovaj vid štednje ne donosi nikakvu kamatu, odnosno ima najnižu kamatu u odnosu na druge oblike štednje.

- **Oročena štednja** je najčešće korišteni oblik štednje, pri kojem građani polažu depozite u banci na određeno vrijeme, a taj depozit im donosi određenu fiksnu ili promjenljivu kamatu. Štediša se obavezuje da neće koristiti depozit do isteka ugovorenog roka.

I ovu štednju je moguće raskinuti i prije isteka ugovorenog roka, međutim tada se isplaćuju niže kamate.

- **Otvorena štednja** je poželjan oblik štednje za korisnike koji ne raspolažu većim iznosima sredstava i to je štednja sa višekratnim uplatama. Korisnik ovakve štednje može nakon ugovaranja naknadno uplatiti sredstva na koja će se obračunati ugovorena kamatna stopa.
- **Štednja s premijom** ugovara se kada potrošač s većom količinom finansijskih sredstava može ostvariti znatan iznos kamata na godišnjem nivou. Za ovakvu štednju je propisan minimalni iznos sredstava, a kamata, odnosno renta, se može ugovoriti za mjesečnu, kvartalnu, polugodišnju ili godišnju isplatu.

- **Dječja štednja** je oblik oročene štednje koji se otvara u ime maloljetnog djeteta, uz prisustvo jednog roditelja ili staratelja. Dječja štednja namijenjena je djeci koja se na taj način od najranijeg uzrasta nauče štedjeti i odgovorno raspolagati novcem. Osim mogućnosti da se uštedi novac, ova štednja djetetu može poslužiti za potrebe školovanja, ekskurzije ili za ispunjenje drugih planova i želja.
- **Devizna štednja** odnosi se na štednju u stranoj valuti. Štediša koje štede u stranim valutama, osim što ostvaruju određenu kamatu, potencijalno mogu zaraditi ali i izgubiti na promjeni deviznog kursa.

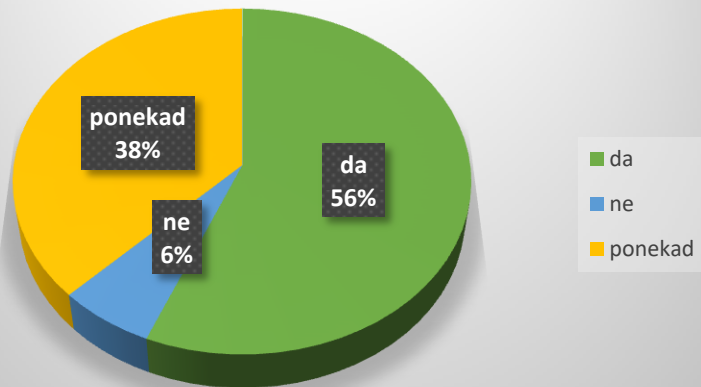

Rezultati ankete

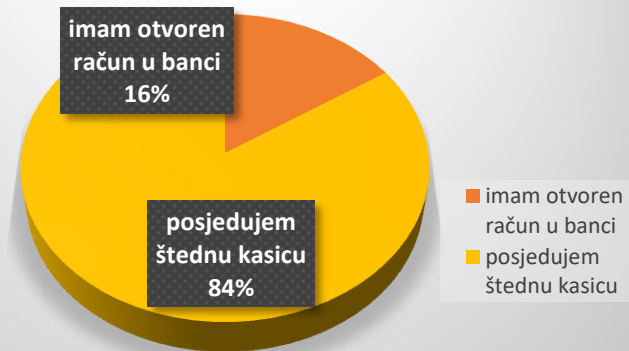
Jedna od aktivnosti, koje smo proveli u sklopu projekta štednje, je anketiranje učenika trećih razreda naše škole.

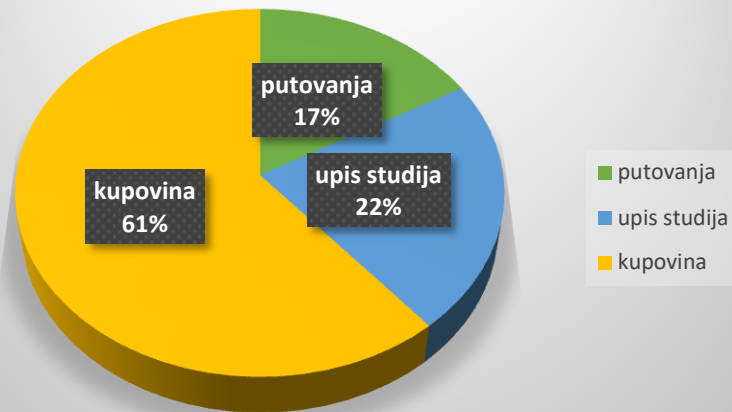
Da li vi štedite?

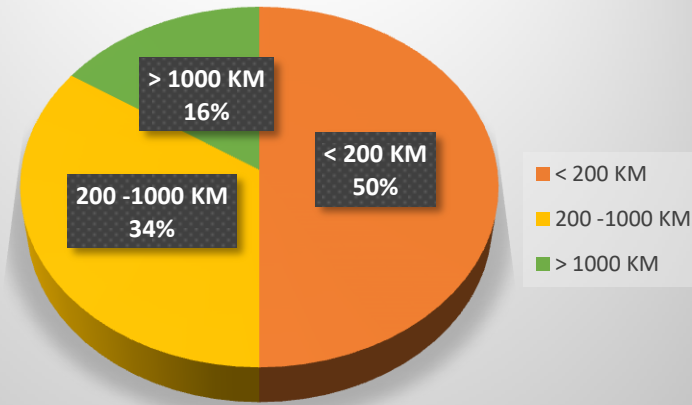
Na koji način štedite?

Koji je cilj Vaše štednje?

Koji je iznos vaše godišnje štednje?

Kako štedjeti ?

Bilježite svoje troškove

- ✓ Jedan od načina da vratite kontrolu nad svojim potrošačkim navikama je da bilježite kako trošite novac – uzmete malu teku i zapišite sve što potrošite, ili bilježite u vašem mobilnom telefonu.

Tako ćete vidjeti i razumjeti koliko trošite na stvari koje nisu neophodne i možete početi razmišljati koliko ste u stanju svaki mjesec uštedjeti.

Otvorite račun za štednju

- ✓ Ako stavite novac na račun u banci, „teže“ ga je potrošiti i lakše sačuvati.

Koristite akcije

- ✓ Nemojte kupovati ono što vam ne treba, a na sniženju kupite samo ono što vam je potrebno.
- ✓ Nemojte plaćati punu cijenu ako ne morate, čekajte akcije.

Otvorite kasicu!

- ✓ Iako vam se čini da na taj način ne možete uštedjeti puno, iznenadit ćete se koliko možete!
- ✓ Sitniš iz novčanika prebacite u kasicu.
- ✓ Kada nešto ne kupite ili kupite jeftinije od predviđenog, razliku ubacite u kasicu.

Smanjite režije!

Zemlje članice Evropske unije u 2022. godini namjeravaju usvojiti plan štednje energije u borbi protiv energetske krize. Tako su već neke zemlje usvojile mjere štednje, a druge samo dale preporuke za štednju u domaćinstvima, javnim ustanovama i preduzećima.

Štednja električne energije i plina

- ✓ Koristite štedne sijalice, one za isti nivo osvjetljenja troše pet puta manje električne energije od obične sijalice. Štedljive su i sijalice energetskog razreda A kao i kupovina uređaja energetskog razreda A jer takvi uređaji troše i do 35% manje električne energije za razliku od uređaja energetskog razreda D. Kuhanjem na struju i to tako da se kuha sa poklopcem, dovodi do 20% uštede energije.
- ✓ Gasite svjetla, isključite preko noći nepotrebne aparate.
- ✓ Izaberite plinske naprave s većim stepenom iskorištenja energije – plina.
- ✓ Smanjite gubitke toplote iz prostorija, energetska učinkovitost.

✓ Preporučene temperature u prostorijama domaćinstva su:

- dnevni boravak 20 °C
- ✓ - kuhinja 18 °C
- ✓ - kupatilo 23 °C
- ✓ - spavaća soba 16 °C
- ✓ - hodnik, predsoblja 15° C

Svako pregrijavanje prostorije znači veće troškove grijanja, jer za svaki °C iznad preporučene temperature troškovi grijanja rastu najmanje 5 %.

Štednja vode

- ✓ Postoje brojni načini kako uštedjeti vodu. Prije svega, važno je zaustaviti kapanje vode na svim slavinama i ventilima. Ponekad je dovoljno samo zamijeniti gumice, a ponekad se moraju kupiti novi ventili ili slavine. Isto tako ne treba dopuštati da voda nepotrebno teče.
- ✓ Kod pranja posuđa ne treba ostavljati vodu da bespotrebno teče. Ako postoji mogućnost, treba koristiti mašinu za pranje posuđa. Ova investicija će se vremenom isplatiti.
- ✓ Obavezno provjeriti vodokotlić, da li je ispravan, ili bespotrebno troši vodu. Stari vodokotlić bilo bi poželjno zamijeniti novim.
- ✓ Obavezno jednom godišnje treba očistiti bojler od kamenca, jer se na taj način štedi i voda i struja. Kamenac ne dozvoljava dobro provođenje toplote.

U realizaciji projekta učestvovali su učenici trećih razreda Ekonomske škole – ekonomski tehničar

III 1

1. Alibegović Nejla	9. Kadić Amna
2. Bajramović Vedad	10. Kezo Lejla
3. Bišić Amna	11. Macić Rijad
4. Brkić Suana	12. Maksumić Sadžida
5. Ćibo Nejla	13. Mešić Ena
6. Frašto Enid	14. Pačariz Emris
7. Grlica Amna	15. Veljković Lejla
8. Grlica Anel	16. Zelić Nerman

III 2

1. Balić Ena	11. Paljanin Mehmed
2. Brkić Semir	12. Ramić Amina
3. Demirović Šejla	13. Spiljak Haris
4. Džumhur Mirza	14. Subašić Lemana
5. Hondo Tarik	15. Sultanić Hana
6. Jusufbegović Naida	16. Sultanić Lamija
7. Korić Hamza	17. Šljivo Azra
8. Macić Emana	18. Tinjak Muhamed
9. Mandžuka Amna	19. Zalihić Delila
10. Padalović Adna	

Prezentaciju s učenicima pripremila profesorica Maida Golić

STVORITE NAVIKU ŠTEDNJE!

***HVALA
NA
PAŽNJI !***